

blev fulgt baade af Regjeringen og af Rigsdagen, var meget antagelig, og den blev besluttet fra alle Sider uden Modstand. Nu er der omtrent et lige Antal Stemmer for og imod Sagen; thi Mindretallets Forslag om at overføre Erstatningen paa Statskassen havde ved anden Behandling omtrent ligesaa mange Stemmer for sig som Regjeringens Forslag. Jeg kan ikke troe, at den høitagtede Indenrigsminister skulde staae frem her og sige, at han vil fraraade Lovens Stadfæstelse, hvis Folkestinget overfører Erstatningen paa Statskassen; jeg kan ikke troe, at han vil stille Sagen saa stramt, efter at der igjennem hele Aarhundrederet foreligger en anden Fremgangsmaade af Regjeringen, og efter at der foreligger en anden Vedtægt i Rigsdagen. Jeg for mit Vedkommende mener, at en Skat, som den Indenrigsministeren og Fleertallet i Udvalget her foreslaae, er høist besynderlig, thi efterat vi have paalagt en almindelig Krigsskat, og efterat vi have givet en almindelig Krigsskadeserstatning, seer det høist besynderligt ud at overføre en enkelt tilbageværende Erstatning paa det kjørepligtige Hartkorn og paa Kjøbstæderne; jeg troer ikke, at der er Consequents eller rigtig Tankegang i en saadan Fremgangsmaade. Jeg vil slet ikke videre fremhæve, at der er en anden Side af Sagen, som ogsaa burde tages med, nemlig den, at Forholdet med Hensyn til Væfstningen var anderledes i 1851, end det nu er, thi da var man mere tilbøielig til at beskaffe Hartkornet og Kjøbstæderne alene, end man nu er; men desuagtet vender den høitagtede Minister Sagen om, og fører nu de Væfstningsprinciper, som dengang vare de almindelige, nemlig at beskaffe Kjøbstæderne og Hartkornet, over paa 1868, medens han borttager den almindelige Væfstning paa den hele Befolkning, der nu langt mere end for 16 Aar siden er anerkjendt for at stemme med rigtige Theorier. Derfor mener jeg, at Mindretallets Vædringsforslag til § 1, betragtet baade fra Lovgivningens tidligere Synsmaade og fra Billighedens Standpunkt, ere langt at foretrække for Hovedloven, og jeg for mit Vedkommende vil fremdeles stemme for det. Jeg troer vel ikke, at det, selv om dette Vædringsforslag forkastes, er en nødvendig Consequents at maatte

stemme imod hele Loven; men jeg vil dog alligevel gjøre det, og jeg troer, at de Herrer, som interessere sig saa overordentligt for, at denne Erstatningslov kommer igjennem, vilde handle meget klogt i at understøtte Mindretallets Forslag, thi de vilde da være sikre paa at faae en Erstatningslov gjennem dette Thing og rimeligviis gjennem hele Rigsdagen. Ved den Spaltning, som er opstaaet i Udvalget, er det derimod muligt, at en Erstatning, idetmindste i Diebliffet, forhindres; men selv om Forslaget falder igjennem i denne Session, kan jeg dog ikke troe, at deraf nødvendigviis skulde følge, at det skulde være dødt for bestandig. Den tidligere Fremgangsmaade indeholder et Fingerpeg for den eneste Wei, der er den rette at gaae, nemlig at lægge Erstatningen paa Statskassen, og en tilkommende Minister vil rimeligviis optage dette Forslag igjen, hvis det falder igjennem nu. Jeg anseer det for at være i sin Grundsætning saa billigt og anbefaleligt, at det ikke bør falde; men jeg tilstaaer, at den Maade, hvorpaa den høitærede Minister har grebet Sagen an, i mine Dine er en saadan, at jeg ikke kan gaae ind paa det Forslag, han har forelagt.

N. Andersen: Det er en ganske besynderlig Skæbne, der er blevet dette Lovforslag tildeel; thi efter hvad der er foregaaet her ved Behandlingen af denne Sag, maa man jo være fattet paa, at bliver Mindretallets Forslag vedtaget, har man Regjeringens Modstand mod Loven, og bliver Mindretallets Forslag forkastet, turde der jo være Fare for, at man fik Fleertallet af Thingets Medlemmer mod Loven, saa det er ikke videre opmuntrende for os, der ønske at faae Loven, at vi ere under saadanne Forhold. Det, der derhos for mig er det Uhyggeligste ved den hele Sag, er, at Lovens Modstandere synes at have sat sig for at tie Loven ihjel; thi der er jo egentlig saagodtsom Sagen, der har udtalt sig mod Loven, og desuagtet viser det sig jo, at der er Mange, der ville stemme mod den. Der er, som sagt, noget Uhyggeligt ved det, naar man saaledes forholder sig til en Sag; thi man er da ikke istand til at faae fat paa Modstandernes Grunde og kan derfor heller ikke imøbegaae dem. Det var saaledes,